

forum for
natur og
friluftsliv
Troms og Finnmark

Norges vassdrags-og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

19.10.2007

Høringssvar, melding om 420 kV kraftledning Balsfjord - Hammerfest

Statnett SF har sendt melding med forslag til utredningsprogram for ny 420 kV linje fra Balsfjord til Hammerfest. Linjen berører i alt 8 kommuner i Troms og Finnmark, og Forum for natur og friluftsliv (FNF) i de to fylkene sender derfor felles høring. FNF er et samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på fylkesnivå. FNF har som formål å ivareta natur-og friluftslivinteresser.

Innledning

Denne linja er tenkt lagt i et av de siste villmarkspregede områdene i Norden med uberørt natur og verneområder. FNF Troms og Finnmark anser dette for å være et omfattende naturinngrep med store negative konsekvenser. Vi forventer at alternativene ved kabling i jord og sjø utredes i tråd med olje- og energiminister Åslaug Hagas signaler på Statnetts høstkonferanse. Her ble det slått fast at bruk av kabel som alternativ til luftledning alltid skal vurderes. Dette må i høyeste grad også gjelde for dette store og omfattende prosjektet.

Inngrepsfri natur (INON-områder) har vi et nasjonalt ansvar for å ta vare på. Uansett trasevalg må dette tas spesielt hensyn til. Det samme gjelder arter som er rødlista som trua eller hensynskrevende.

Av naturhensyn må linja alltid legges utenom områder som er verna mot inngrep og også utenfor foreslåtte verneområder. Områder som er avsatt til friluftslivformål eller friområder må holdes fri for høyspentmaster og kabelgrøfter.

Sjøkabel

FNF Troms og FNF Finnmark krever at alternative traseer i sjø utredes, med de ilandføringspunkter langs traseen som er nødvendige for at forsyningssikkerheten til forbrukerne kan bedres, og slik at det blir mest hensiktsmessig for planlagte vindkraftanlegg langs kysten. Det må tas hensyn til at linja bygges for fremtiden, og den må innpasses i planene for vindkraftanlegg til havs.

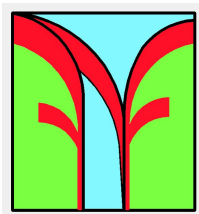
Utredningen må ivareta hensynet til det marine miljø slik at naturinngrepet blir minst mulig.

FNF mener at Statnett bør kunne nyttiggjøre seg ny og mer miljøvennlig teknologi angående sjøkabling og ikke basere seg på tekniske løsninger og kostnadsbergninger som er i ferd med å bli foreldet. Ny teknologi gjør også sjøkabler mindre sårbare ved eventuelle kabelbrudd.

Anne Greve
FNF-Finnmark
Tlf: 78 99 20 30 /41456219
e-post: finnmark@fnf-nett.no

Edel Ellingsen
FNF-Troms
Tlf: 77 64 21 31
e-post: troms@fnf-nett.no

forum for
natur og
friluftsliv
Troms og Finnmark

Jordkabel

Vi krever at jordkabel utredes. Langs store deler av strekningen kan det være hensiktsmessig med linjeføring ved E6 eller andre større veier. Det vil gjøre naturinngrepet mye mindre, anleggskostnadene lavere og lette vedlikeholdet.

En kombinasjon av jord og sjøkabel må også vurderes.

Luftspenn

Statnett planlegger i utgangspunktet hele linja som luftspenn på store stålmaster med tilsvarende brede ryddegater og sikkerhetssoner.

Traseene som Statnett foreslår går gjennom områder hvor det allerede er en eller flere høyspentlinjer, og krysser en rekke dalfører. Traseene går gjennom eksisterende og foreslåtte verneområder, kulturvernområder og områder sikra til friluftsliv. Til sammen utgjør dette omfattende og svært skjemmende naturinngrep. Ryddebeltet opp mot 100-meters bredde vil bidra til å stykke opp naturlige leveområder for planter og dyr. Luftspenn utgjør også en stor kollisjonstrussel for fugl, særlig hønsefugler, og vil kunne redusere bestanden. Samtlige foreslåtte trasevalg utgjør samla sett så store naturinngrep at vi ikke kan anbefale noen av de.

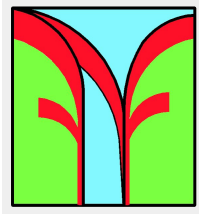
Dersom luftspenn likevel velges, krever vi avbøtende tiltak. Eksemplar kan være:

- Omfattende flytting av gamle høyspentlinjer, som på grunn av værforhold eller av andre grunner ikke er hensiktsmessige, over i felles trase med ny linje og sanering av gamle linjer.
- Fellesføring med eksisterende linjer i langt større utstrekning enn skissert i meldingen.
- Valg av traseer slik at eksisterende veier kan brukes i størst mulig grad, og slik at transport i terrenget unngås.
- Bruk av helikopter der det ikke er vei.

Vedlikeholdsutgifter må kostnadsberegnes og vurderes i forhold til de naturødeleggelse vedlikehold kan medføre. Luftspenntraseene vil også erfaringsmessig bli brukt til motorisert ferdsel av andre, slik at kjøresporskader lett blir permanente.

Forsyningssikkerhet

Vi tror kabling i jord eller sjø kan bidra til minst like god forsterkning av forsyningssikkerheten som luftlinje. En luftlinje vil alltid være værutsatt. Statnett må være forberedt på at klimastene vil øke i framtiden, og planlegge deretter.

forum for
natur og
friluftsliv
Troms og Finnmark

Petroleumsaktivitet

Behovet for økt kraftforsyning er først og fremst knyttet til Statoils utvidelse av aktiviteten på Melkøya. Statoil bør derfor være en vesentlig bidragsyter til finansieringen av denne 350km lange kraftlinja.

Statoil har erfaring og kompetanse på sjøkabling. Det går for eksempel en mer enn 140km lang høyspentkabel fra land og ut til havanleggene på Snøhvit. Statnett må nyttiggjøre seg denne erfaringen.

Vindkraftutbygging

Linja skal også gjøre det mulig å bygge ut mer vindkraft. I tillegg til kystnære anlegg, vil framtidens vindkraftsatsing sannsynligvis komme til havs. Vi tror derfor at det vil være framtidsrettet å føre denne forsterkningen av nettkapasiteten langs kyst og havbunn.

Utredningsprogram

FNF ber om at det i tillegg til det utredningsprogrammet som er meldt også utredes naturbasert turisme og – reiseliv. Det bør utredes hvordan bygging av denne linja påvirker disse interessene.

Av hensyn til fastboende og turister må aktuelle traser visualiseres slik at det er mulig å finne den minst skjemmende løsning i forhold til landskapet.

Kostnadsberegning

Statnett må ta med mer enn bare anleggskostnader i sine beregninger av kostnader med kabling kontra luftspenn. For eksempel må kostnader til erstatning, bygging av veier, helikoptertransport og vedlikehold med i regnestykket.

Tapet av inngrepsfri natur eller tap av biologisk mangfold er ikke gitt noe verdi. Dårligere forhold for friluftsliv kan redusere folks fysiske aktivitet og trivsel. Forringet opplevelsesverdi vil være et tap for naturbasert turisme. Vi er klar over at dette er verdier som er vanskelig å tallfeste i kroner og øre, men de bør likevel tas med når man vurderer om en utbygging er samfunnsøkonomisk forsvarlig.

Konklusjon

FNF Finnmark og FNF Troms mener at bygging av en 420kV kraftlinje gjennom dette området er et stort naturinngrep. Vi anser masteføring og luftspenn for å være det mest miljøskadelige alternativet. Statnett må derfor pålegges å utrede andre traseer enn de som er meldt. Både sjøkabling, kombinasjon sjø/jord og mindre ødeleggende lufttraseer må utredes.

FNF-Finnmark
Anne Greve

FNF-Troms
Edel Ellingsen

Anne Greve
FNF-Finnmark
Tlf: 78 99 20 30 /41456219
e-post: finnmark@fnf-nett.no

Edel Ellingsen
FNF-Troms
Tlf: 77 64 21 31
e-post: troms@fnf-nett.no